

Viite

Asia

EU; tasa-arvoministerien epävirallinen videokokous 20.11.2020

Puheenjohtajamaa Saksa on kutsunut EU:n tasa-arvoministerit koolle 20.11.2020 epäviralliseen videokokoukseen, joka korvaa fyysisiksi suunnitellun epävirallisen tasa-arvoministerikokouksen. Suomea kokouksessa edustaa pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist. Kyseessä on epävirallinen videokokous, jossa ei tehdä päätöksiä.

Ministerit vaihtavat kokouksessa parhaita käytäntöjään naisten suojelemiseksi väkivallalta. Suomi kannattaa EU-tason yhteistyön vahvistamista naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisessä ja kannattaa ja tukee EU:n liittymistä Istanbulin sopimukseen. EU-tason toimien lisäksi Suomi korostaa myös jäsenmaiden kansallisia toimia sukupuoleen perustuvan väkivallan ehkäisemisessä. Palveluiden jatkuvuuden tärkeys on entisestään korostunut koronaviruspandemian aikana.

Puheenjohtaja tuo kokouksessa myös hyväksyttäväksi tasa-arvoministerien yhteisen tuki-ilmauksen Euroopan laajuiselle auttavan puhelimen numerolle naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille. Aloitteella halutaan antaa vahva viesti siitä, että naisten suojeleminen väkivallalta on unionin prioriteetti. Suomi tukee puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti Euroopan laajuisen auttavan puhelimen numeron perustamista. Suurin osa EU-jäsenmaista on perustanut kansallisen auttavan puhelimen Istanbulin sopimuksen sitoumusten mukaisesti. Euroopan laajuinen puhelinnumero, joka toimisi koko EU:n alueella, yhdistäisi soittajan mahdollisesti jo olemassa olevaan maan kansalliseen auttavaan puhelimeen. Aloitteen virallinen valmisteluprosessi käynnistetään, mikäli vähintään 14 jäsenmaata tukee aloitetta.

Asialista:
(s. 3 – 6)

- Parhaiden käytäntöjen vaihto; naisiin kohdistuvan väkivallan torjunta
- Aloite Euroopan laajuisesta auttavan puhelimen numerosta naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille

Sosiaali- ja terveysministeriö

PERUSMUISTIO

STM2020-00325

KVY

Saarinen Noora(STM)

12.11.2020

Asia

EU; tasa-arvoministerien epävirallinen videokokous

Kokous

EU:n tasa-arvoministerien epävirallinen videokokous 20.11.2020 - 20.11.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Tasa-arvoministerien epävirallisessa videokokouksessa 20.11.2020 vaihdetaan parhaita käytäntöjä naisten suojelemiseksi väkivallalta sekä keskustellaan aloitteesta perustaa Euroopan laajuinen auttavan puhelimen numero naisiin kohdistuvan väkivallan uhreille.

Tasa-arvoministerien epävirallinen kokous korvataan epävirallisella videokokouksella koronatilanteesta johtuen.

Suomen kanta

Suomi pitää tärkeänä puheenjohtajan nostamaa teemaa sukupuoleen perustuvasta väkivallasta ja parhaiden käytäntöjen jakamisesta naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi. Sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi tarvitaan tehokkaita toimia sekä EU-tasolla että jäsenmaissa. Suomi kannattaa EU-tason yhteistyön vahvistamista naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisessä ja kannattaa ja tukee EU:n liittymistä Istanbulin sopimukseen. Niin ikään Suomi tukee puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti Euroopan laajuisen auttavan puhelimen numeron perustamista. Suomessa hyväksyttiin lokakuun lopussa naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma, jonka läpileikkaava teema on väkivallan ennaltaehkäisy. Väkivallan uhrien palveluiden jatkuvuus ja saavutettavuus on taattava myös korona-pandemian aikana.

Pääasiallinen sisältö

Sukupuoleen perustuvan väkivallan lopettaminen on yksi puheenjohtajan prioriteeteista. Puheenjohtajan tausta-asiakirjassa todetaan, että väkivaltaa kohdanneet naiset tarvitsevat toimivan tukijärjestelmän, joka mahdollistaa nopean ja tehokkaan avunsaannin. Palveluiden jatkuvuus ja uusien käytäntöjen omaksuminen ovat entisestään korostuneet koronaviruspandemian aikana. Euroopan-laajuisen korkeiden standardien ja tukipalveluiden varmistamiseksi jäsenmaat ovat puheenjohtajan pyynnöstä valmisteilleet ja jakaneet ennakoon naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi luotuja parhaita käytäntöjään, joiden pohjalta kokouksessa käydään keskustelu. Käytäntöjen perustana ovat Istanbulin sopimuksen periaatteet ennaltaehkäisemisestä, suojelusta, syytteenpanosta ja integroiduista toimintalinjoista.

Puheenjohtaja tuo kokouksessa myös hyväksyttäväksi tasa-arvoministerien yhteisen tukilauseen Euroopan laajuiselle auttavan puhelimen numerolle, jonka kautta soittaja voi tavoittaa kansallisen auttavan puhelimen yhden soiton päästä. Ehdotettu Euroopan-laajuinen numero on 116 016, joka yhdistäisi soittajan aina mahdollisesti jo olemassa olevaan kansalliseen auttavaan puhelimeen. Puheenjohtajan tausta-asiakirjassa todetaan, että naisille, jotka ovat joutuneet väkivallan uhreiksi, usein ensimmäinen väylä hakea apua on soittaa kansalliseen naiseen kohdistuvan väkivallan tai lähisuhdeväkivallan uhrien auttavaan puhelimeen. EU:n yhteisen puhelinnumeron perustaminen on puheenjohtajan mukaan vahva viesti siitä, että naisten suojeleminen väkivallalta on unionin prioriteetti. Tämän tärkeys on korostunut myös koronaviruspandemian aikana. Aloitetta on pohjustettu jo vuodesta 2010 alkaen, ja komissio pyysi jäsenmaiden kantoja ensimmäisen kerran vuonna 2012. Sen jälkeen suurin osa EU-jäsenmaista on perustanut kansallisen auttavan puhelimen Istanbulin sopimuksen sitoumusten mukaisesti. Mikäli riittävä määrä (vähintään 14) jäsenmaita tukee aloitetta, komissio käynnistää yhdessä puheenjohtajatrion kanssa virallisen prosessin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

Sosiaalijaosto EU25, kirjallinen menettely 12.-13.11.2020

EU-ministerivaliokunta, kirjallinen menettely 16.-18.11.2020

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta, kirjallinen menettely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Suomella on toiminnassa ja jo ennestään hyvin tunnettu kansallinen auttava puhelin lähisuhdeväkivallan uhrien tukemiseksi. Euroopan laajuinen puhelinnumero 116 016 toimisi tarvittaessa rinnakkain näiden jo olemassa olevien kansallisten puhelinnumeroiden kanssa, jolloin molemmista numeroista soittaja yhdistyy samaan paikkaan – aina kunkin jäsenmaan kansalliseen auttavaan puhelimeen. Näin ollen olemassa oleva kansallinen auttavan puhelimen numero jatkaisi toimintaansa normaalisti, minkä lisäksi esim. Suomen maaperällä myös numerosta 116 016 soittaja ohjautuisi Suomen auttavaan puhelimeen.

Asiakirjat

Puheenjohtajan tausta-asiakirja
Puheenjohtajan valmisteleva tasa-arvoministerien tuki-ilmaus Euroopan laajuisesta
auttavan puhelimen numerosta

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Eeva Raevaara, STM, 0295 163205, eeva.raevaara@stm.fi
Noora Saarinen, STM, 0295 163039, noora.saarinen@stm.fi

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
